

Regeringskansliet
Kulturdepartementet
Enheten för kultur och kulturmiljö

ku.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till amy.schonning@regeringskansliet.se.

Yttrande över departementspromemoria Ds 2025:2 Moderna en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design. Regeringskansliet, Kulturdepartementet

Ert dnr Ku2025/00038

INLEDNING

Statens fastighetsverk (SFV) har mottagit remiss på utredningen "Moderna en ny myndighet för modern konst, arkitektur och design" (Ds 2025:2). SFV har som myndighet under regeringen en skyldighet att besvara remissen.

Statens fastighetsverk (SFV) fokuserar i sitt svar på de konsekvenser av förslaget som kan komma att påverka de uppdrag SFV har i sin verksamhet. Därutöver har SFV inga synpunkter på eller kommentarer till utredningens förslag.

SFV:s uppdrag och fastigheter

SFV ansvarar för att förvalta en viss del av statens fasta egendom. Myndigheten ska inom sitt uppdrag bidra till ett hållbart byggande och en hållbar förvaltning. SFV förvaltar en sjundedel av Sveriges yta och cirka 4 000 byggnader. Många av SFV:s objekt är statliga byggnadsminnen med skyddsföreskrifter.

ÖVERGRIPANDE SYNPKUNKTER

Utredningen föreslår i enlighet med regeringsuppdraget en sammanslagning av de tre myndigheterna Moderna museet, ArkDes och Statens konstråd till en ny myndighet med namnet "Moderna". Den nya myndigheten ska verka inom flera områden; modern konst, arkitektur från olika tid, byggnadsanknuten konst, design mm.

SFV ser fördelar med en större sammanslagen myndighet, bl a avseende samordningen av administration. Dock har de tre myndigheterna idag skilda uppdrag och fokusområden vilket utredningen också beskriver. I en ny samlad myndighet är det väsentligt att de tre myndigheterna kan fortsätta att utveckla sina respektive uppgifter.

Den nya större myndigheten föreslås få det samlande namnet "Moderna". Det nya namnet har en stark koppling till Moderna museet och riskerar att bli missvisande för den bredare verksamhet som den nya myndigheten föreslås att rymma. SFV ser en risk att frågor kopplade till arkitektur och byggnadskonst marginaliseras i sammanhanget.

STATENS FASTIGHETSVERK SOM HYRESVÄRD

SFV förvaltar de byggnader på Skeppsholmen där de tre myndigheterna idag har sin verksamhet. SFV ser det som positivt att ArkDes och Moderna samordnas för det fastighetsförvaltande uppdraget

SAMVERKAN MELLAN STATENS FASTIGHETSVERK OCH STATENS KONSTRÅD

SFV ser det som väsentligt att Statens konstråd får en tydlig organisation i den nya myndigheten. Genom utredningens förslag till en sammanslagning av myndigheterna finns risk att Statens konstråds verksamhet får ett mindre utrymme i sammanslagen organisation.

SFV samverkar sedan lång tid med Statens konstråd (SK) avseende byggnadsanknuten konst. Genom detta har SFV medverkat till konstnärlig gestaltning i många miljöer såväl inom Sverige som utrikes vid ambassader och residens. Samverkan har sitt ursprung i den så kallade enprocentregeln och är nu en del av arkitekturpolitiken Gestaltad livsmiljö.

Sedan 2022 har SFV och SK formaliserat sin samverkan genom en överenskommelse vilket ger möjlighet att berika fler miljöer med konstnärlig gestaltning. Samverkan mellan myndigheterna löper idag smidigt med regelbundna avstämningar och relativt korta beslutsvägar. SFV ser en risk att byråkratin ökar och att beslutsvägarna i samverkan mellan SFV och SK kring byggnadsanknuten konst kan bli längre i en större organisation och förutsätter att hänsyn kan tas till detta vid utformningen av detaljerna i den nya organisationen.

ARKITEKTURENS OCH BYGGNADSKONSTENS FÖRUTSÄTTNINGAR

SFV ser det som angeläget att arkitekturfrågorna är tydligt synliga även i den nya organisationen. ArkDes har en väsentlig roll i detta i och med ansvaret för den nationella arkitekturpolitiken. ArkDes verkar för att belysa arkitekturens och kulturmiljöns värden och betydelse genom utställningar, litteratur, seminarier och samlingar. Detta gäller såväl det samtida som det historiska. SFV ser en risk att arkitekturfrågorna blir otydligare om ArkDes som begrepp och namn försvinner.

ArkDes har mycket stora samlingar arkitekturdokument samt ett bibliotek av stor betydelse för forskningen inom arkitekturområdet. Ritningssamlingarna är viktiga i SFV:s arbete med kunskapsunderlag som exempelvis vårdprogram och de kan vara avgörande för kunskap och utveckling i projekt inom statliga byggnadsminnen.

BESLUT

Detta yttrande har fastställts av generaldirektör Max Elger efter föredragning av fastighetsdirektör Jan Olov Westerberg och kulturmiljöspecialist Karin Svenonius. I handläggningen har också enhetschef Lisa Roos Jacobsen och fastighetschef Filip Tilja deltagit.

Beslutande

Max Elger
Generaldirektör

Handläggare

Karin Svenonius
Kulturmiljöspecialist